

STUDII ETIOLOGICE ÎN VULVOVAGINITĂ

Iuliana Both, dr. I. László, dr. M. Péter, dr. I. Trombitás
dr. Sanda Munteanu Piros

Stabilirea diagnosticului etiologic în vulvovaginite și cervicite constituie deseori și azi o problemă dificilă. Acest fapt se datorește între altele polietologiei acestor infecții, care pot fi cauzate de trichomonas vaginal, fungi — mai ales levuri — gonococ, alți germeni microbieni patogeni sau potențial patogeni, virusuri, precum și de diferiți alți factori. Acești agenți etiologici pot declanșa vulvovaginite, respectiv cervicite, singuri sau asociați.

Dintre multiplele aspecte ale acestei probleme, majoritatea autorilor au studiat vulvovaginitele cauzate de *Trichomonas vaginalis* (4, 7, 17), respectiv *Candida albicans* (1, 6, 8). Problemele privind incidența (2, 12, 13, 14) și rolul (9, 11, 18) florei bacteriene în aceste infecții, variabilitatea acestei flore sub influența diferiților factori (15, 16), incidența și rolul mycoplasmataceelor și al genului *Chlamydia* deși au fost abordate, sînt mai puțin aprofundate.

Cu toate că s-au înregistrat progrese însemnate în studierea acestor probleme, au rămas totuși unele aspecte insuficient cunoscute.

În prezenta lucrare vom încerca să aducem unele contribuții privind etiologia acestor infecții, punînd accentul pe rolul florei bacteriene în vulvovaginite, precum și pe problema asocierii diferiților agenți etiologici.

Material și metodă

Am examinat frotiurile vaginale colorate cu ajutorul metodei Giemsa, provenite de la un număr de 18964 de bolnave, suferind de vulvovaginite și cervicite, trimise de serviciile de ginecologie și dermatovenerologie.

În cazurile în care diagnosticul nu a putut fi stabilit pe baza frotiurilor, precum și în cîteva alte cazuri, am efectuat însămînțări pe medii de cultură.

Atît frotiurile cit și însămînțările au fost efectuate de către serviciile susamintite și transportate ulterior în laboratorul nostru. În 918 cazuri am efectuat însămînțări pe mediul geloză-sînge, în 845 pe mediul Peizer-Steffen, în 604 pe mediul Roiron modificat de Fazakas (5), iar în 483 de cazuri pe mediul Sabouraud. Izolarea și identificarea florei microbiene, a fungilor și a trichomonasului a fost efectuată după metodele clasice (3, 10).

Rezultate și discuții

În urma examinării celor 18964 de frotiuri vaginale am obținut următoarele rezultate:

Tabelul nr. 1.

Grad de puritate	Cazuri examinate		Cazuri pozitive											
	Nr.	%	Tricomonas		Candida		Tricomonas + Candida		Incluzii virotice		Leptotrichia		Fusobacterii	
			Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
I	1258	6,63	27	2,14	262	20,82	3	0,22	24	1,90	5	0,39	—	—
II	6387	33,68	556	8,70	1179	18,45	32	0,50	161	2,52	433	6,79	33	0,51
III/a	3152	16,62	411	13,03	268	8,50	4	0,12	39	1,23	90	2,85	42	1,33
III/b	8167	43,07	3455	47,20	661	8,09	145	1,77	77	0,98	213	2,60	173	1,87
TOTAL 18964			4440	23,40	2370	12,49	184	0,97	301	1,57	741	3,91	248	1,31

Din gradul I de puritate au făcut parte 6,63 % a cazurilor, 33,68 % din gradul II, iar 59,63 % din gradul III de puritate.

Incidența flagelatului *Trichomonas vaginalis* (T.v.) a fost de 23,40 %, din care 0,60 % de gradul I de puritate, 12,49 % de gradul II, iar 86,91 % de gradul III de puritate.

Incidența genului *Candida* a fost de 12,49 %, din care 11,05 % de gradul I de gradul II 49,83 % și 39,12 % de gradul III de puritate.

Flageliatul a fost asociat cu *Candida* în proporție de 0,97 %.

Din totalul examinărilor am reușit să punem în evidență incluzii virotice în 1,57 % a cazurilor.

În cursul examinării frotiurilor vaginale am urmărit și prezența filamentelor *Leptothrix* și a fusobacteriilor, care au fost bine vizibile, frotiurile fiind colorate după metoda Giemsa. Am pus în evidență în 3,91 % a cazurilor genul *Leptotrichia*, iar în 1,31 % fusobacterii.

Deoarece atît incidența cit și rolul acestor germeni sînt încă foarte puțin studiate, considerăm util să prezentăm mai detaliat rezultatele noastre privind această problemă.

Din datele tabelului nr. 2 reiese că genul *Leptotrichia* se întilnește mai des în gradul II de puritate, iar fusobacteriile în gradul III de puritate. Este de remarcat că atît genul *Leptotrichia* cit și fusobacteriile sînt frecvent asociate cu flagelatul (T.v.). Aceste asociații predomină în gradul III de puritate. Genul *Leptotrichia* se asociază însă cu *Candida* aproape exclusiv în gradul II de puritate.

Asociația *leptothrix-fusobacterii* este rară. În cîteva cazuri am observat prezența concomitentă a incluziilor virotice cu genul *Leptotrichia*.

În continuare, vom prezenta rezultatele obținute în urma aplicării metodelor de cultivare pentru examenul produselor patologice.

Din cele 918 însămînțări pentru izolarea florei aerobe am izolat în 574 cazuri (62,52 %) germeni patogeni sau potențial patogeni, din cele 845 însămînțări pe mediul Peizer-Steffen am izolat în 37 cazuri (4,37 %) gonococi, din 604 însămînțări pentru *trichomonas* în 95 de cazuri (15,06 %) am obținut culturi pozitive, iar din 403 însămînțări pe mediul Sabouraud am izolat în 108 cazuri (22,36 %) fungi din genul *Candida*.

În cele ce urmează vom analiza mai detaliat rezultatele privind flora bacteriană izolată de la cazurile examinate. În tabelul 3 este prezentată frecvența și ponderea procentuală a acestei flore.

Din tabelul nr. 3 reiese că flora bacteriană a vulvovaginitelor și cervicitelor este foarte variată. Aproximativ 50 % al acestor germeni au fost saprofiti, iar restul patogeni, rar potențial patogeni.

Din cele 918 însămînțări efectuate pentru izolarea florei microbiene aerobe 46 (5,01 %) au rămas sterile, în 188 de cazuri (20,48 %) am izolat cîte o singură specie microbiană, în 316 cazuri (34,42 %) cîte două, în 261 (28,43 %) cîte trei, în 95 de cazuri (10,35 %) cîte patru, iar în 12 cazuri (1,31 %) cîte cinci specii bacteriene concomitent.

Privind asociația diferiților agenți etiologici am constatat următoarele: din 37 de cazuri cu gonoree, gonococul a fost izolat singur în 21 de cazuri (56,75 %), asociat cu flora bacteriană patogenă în 12 cazuri (32,43 %), cu genul *Candida* în trei cazuri (8,10 %), iar cu T.v. într-un singur caz (2,72 %). Flagelatul T.v. din 91 de cazuri pozitive a fost izolat singur în 29 de cazuri (31,86 %), asociat cu flora bacteriană patogenă în 56 (61,42 %), iar cu genul *Candida* în 5 cazuri (16,72 %).

Tabelul nr. 2

Grad de puritate și nr. cazurilor	Leptotr.	Fusobact.	Leptotr. Fusobact.	Trico. Fusobact.	Trico. Leptotr.	Candida Leptotr.	Candida Fusobact.	Incl. Leptotr.	Incl. Fusobact.	Trico. Leptotr. Fusobact.	Trico. Candida Leptotr.
I 1258	3	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
II 6387	376	28	2	1	11	34	1	9	1	—	1
III/a 3016	72	26	3	11	11	2	2	2	—	—	—
III/b 8167	82	75	3	81	99	5	2	4	1	11	9
Tota.: 18964	533	129	8	93	121	43	5	15	2	11	10

Legenda:

Leptotr. = Genul *Leptotrichia*
 Fusobact. = Genul *Fusobacterii*
 Trico. = *Tricomonas vaginalis*
 Incl. = Incluzii virotice

Tabelul nr. 3.

Specia bacteriană	Frecvența		Pondere %
	Nr.	%	
1. Staphylococcus albus	506	55,11	24,77
2. Corynebacterium pseudodiphtheriae	411	44,77	20,11
3. Streptococcus viridans	238	25,92	11,65
4. Escherichia coli	148	16,12	7,25
5. Klebsiella pneumoniae	121	13,18	5,92
6. Streptococcus pyogenes haemolyticus	86	9,36	4,21
7. Enterococcus, grupa	67	7,29	3,28
8. Sarcina	54	5,88	2,64
9. Protus	50	5,44	2,45
10. Streptococcus non haemolyticus	48	5,22	2,35
11. B. döderleinii	47	5,12	2,30
12. Diplococcus pneumoniae	45	4,90	2,20
13. Staphylococcus albus haemolyticus	44	4,79	2,15
14. Staphylococcus aureus haemolyticus	39	4,24	1,91
15. Neisseria gonorrhoeae	37	4,03	1,82
16. Genul Bacillus	22	2,39	1,08
17. Gafkya tetragenă	18	1,96	0,88
18. Genul Leptotrichia	13	1,41	0,65
19. Haemophilus vaginalis	13	1,41	0,65
20. Mirra, Herellea	11	1,18	0,53
21. Tulpini neidentificate	8	0,87	0,39
22. Alte Neisserii	7	0,76	0,34
23. Pseudomonas aeruginosa	7	0,76	0,34
24. PPLO	3	0,32	0,14

Concluzii

Examinând 18964 frotiuri vaginale am ajuns la următoarele concluzii: în declanșarea vulvovaginitei și a cervicitelor intervin numeroși factori etiologici, fie singuri, fie asociați. În 23,40 % a cazurilor am pus în evidență flagelatul T.v., în 12,49 % genul Candida, în 3,91 % genul Leptotrichia, în 1,57 % incluzii virotice, iar în 1,31 % fusobacterii. Incidența predominantă a flagelatului T.v. și a fusobacteriilor a fost de gradul III de puritate, a genului Leptotrichia de gradul II, iar genul Candida și incluziile virotice se găsesc cu o frecvență asemănătoare atât în gradul II cât și în gradul III de puritate. În privința asocierii diferiților factori etiologici este de remarcă că atât genul Leptotrichia, cât și fusobacteriile se asociază relativ frecvent cu flagelatul T.v. mai ales în gradul III de puritate, iar cu genul Candida aproape exclusiv în gradul II de puritate.

În cazurile când frotiul nu a clarificat etiologia, efectuând însămînțări pe medii de cultură am constatat următoarele: din 918 însămînțări pentru flora bacteriană în 62,52 % a cazurilor am izolat o floră bacteriană patogenă și potențial patogenă, în 4,37 % N-gonorrhoeae, în 15,06 % flagelatul T.v., iar în 22,36 % a cazurilor levuri din genul Candida. Flora bacteriană izolată din cazurile examinate este foarte variată.

Sosit la redacție: 8 octombrie 1970.

Bibliografie

1. ALTERAS I. COJOCARU I.: Viața Med. (1962), 3, 697;
2. BĂDĂRAU LIGIA, ANDREESCU O.I.GA. DAVID ODETA: Obst. și Gin. (1964), 12, 5, 415;
3. BUIA AL., GOLESCU MARIA, MOLAN MARIA: Micoze viscerale. Ed. Med.

București, 1964; 4. COJA N., ALECU-UNGUREANU MARIA, PASCU F.: Obst. și Ginec. (1966), 14, 4, 311; 5. FAZAKAS B., RÁCZ G.: Farmacia (1965), 2, 91; 6. FILIP E., IONESCU M., PERJU AL.: Microbiologia (1957), 2, 150; 7. GAVRILESCU M.: Dermato. venerol. (1962), 2, 151; 8. GRIGORIU D., ALTERAS I., LAZAR MARIA, POROJAN I., GAVRILESCU M.: Dermato. venerol. (1964), 3, 239; 9. MÜLLER W., HOLTROFF J., BLASCHKE-HELLMESSEN R.: Arch. für Hyg. u. Bact. (1967), 151, 7, 609; 10. NESTORESCU N.: Bacteriologia medicală, Ed. Med. București, 1965; 11. PINTER M.: Gebursh. u. Frauenheilk. (1966), 26, 1, 27; 12. POLACHOWSKI K., COJNA J.: Pol. Tyg. Lek. (1966), 21, 47, 1805; 13. PROTOPOPESCU JOSEFINA, BIRBIU RODICA, CIUCA TR., MIHALCA V., POPESCU M., PÉCSI K.: Obst. și Ginec. (1960), 2, 141; 14. RITZERFELD W., KÜMMEL J., WIES M.: Arch. Hyg. u. Bact. (1964), 148, 505; 15. ROȘIU L.: Timișoara Medicală (1963), 8, 1, 85; 16. SLOTNICK I. J.: Obstet. and Gynec. (1963), 21, 3, 312; 17. TROMBITÁS J., NICOARA I., HORNYÁK A., ROSENFELD T.: Obst și Ginec. (1960), 4, 333; 18. TURCAȘ A., MIHANCEA N.: Clujul Medical (1967), 21, 3, 212.
